Opetus- ja kulttuuri-ministeriö | Undervisnings- och kultur-ministeriet

Ulkoministeriö | Utrikesministeriet

8.2.2018

Suomi Unescon hallintoneuvostossa 2017 – 2021

Suomi valittiin Unescon hallintoneuvoston jäseneksi nelivuotiskaudelle 2017-2021, kausi alkoi marraskuussa 2017. Hallintoneuvosto on yleiskokouksen jälkeen Unescon keskeisin päättävä elin. Suomen prioriteetteja ovat kestävän kehityksen tavoitteiden, tasa-arvon ja ihmisoikeusperustaisuuden toteuttaminen, sekä järjestön kehittäminen keskitetympään, hallinnollisesti virtaviivaisempaan ja rahoituspohjaltaan kestävämpään suuntaan.

YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unesco on sektoreidensa (koulutus, tieteet, kulttuuri, viestintä) kautta keskeinen YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 edistämisessä ja konfliktien ennaltaehkäisyssä. Suomi liittyi Unescon jäseneksi 1956 ja toimii järjestössä sekä kansallisesti että osana Pohjoismaita ja EU-ryhmää. Suomen profiili Unescossa on korkea mm. koulutusosaamisen ansiosta. Järjestön hallinnosta vastaa kahdesti vuodessa kokoontuvan hallintoneuvoston ohella pääjohtaja, pysyvä sihteeristö, sekä joka toinen vuosi kokoontuva yleiskokous. Hallintoneuvosto on yleiskokouksen jälkeen järjestön keskeisin päättävä elin, jossa on 58 jäsenmaata.

Unesco-politiikasta vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö yhteistyössä ulkoministeriön ja muiden ministeriöiden, sekä Suomen pysyvän Unesco-edustuston kanssa. Suomessa toimii lisäksi valtioneuvoston asettama kansallinen Unesco-toimikunta. Suomen rahoitus Unescolle oli 2017 yhteensä noin 4,3 milj. euroa. Yhdessä Pohjoismaat vastaavat merkittävästä osasta Unescon vapaaehtoisrahoituksesta. Suomen vapaaehtoisrahoituksella tuetaan Unescon koulutus- ja viestintäohjelmia.

Suomen aktiivinen osallistuminen Unescon toimintaan ja sen ohjelmiin on tärkeää. Järjestön laaja mandaatti, temaattiset painopisteet ja sektorikohtaiset ohjelmat mahdollistavat Suomelle tärkeiden tavoitteiden, kuten koulutuksen tukemisen, nuorison syrjäytymisen ennalta ehkäisemisen, sananvapauden ja Agenda 2030:n kestävän kehityksen tavoitteiden edistämisen.

Unesco on Suomen kehitys- ja YK-politiikan vaikuttamisen keskeinen kanava. Suomi korostaa avoimuutta, demokraattisuutta, ihmisoikeusperustaisuutta, sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista ja kansalaisyhteiskunnan huomioimista kaikessa järjestön toiminnassa.

Suomen tavoitteena hallintoneuvostokaudella on tukea Unescon uudistamista, järjestön rahoituspohjan vahvistamista sekä toiminnan keskittämistä eniten lisäarvoa tuottaviin kysymyksiin, joissa Unescon rooli ja mandaatti ovat vahvoja. Tällaisia Suomelle tärkeitä painopistealueita ovat esimerkiksi väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisy, ilmaisunvapauden ja toimittajien turvallisuuden tukeminen, kulttuuriomaisuuden ja -perinnön suojelu sekä tieteiden alalla Unescon toimintaedellytysten vahvistaminen ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

Osana YK-järjestelmää Suomi pyrkii vahvistamaan arvopohjaista ja sääntöperustaista kansainvälistä järjestelmää, sekä edistämään yhteiskuntien tasa-arvoisuutta ja demokratiakehitystä.